

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІРПІНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ»**

Циклова комісія фінансово-економічних та облікових дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Статистика»

(назва навчальної дисципліни)

галузь знань	07 Управління та адміністрування (шифр і назва галузі знань)
освітньо-професійна програма	Облік і оподаткування Фінанси, банківська справа та страхування (назва освітньої програми)
спеціальність	071 Облік і оподаткування 072 Фінанси, банківська справа, страхування
відділення	Економічне (назва відділення)

2024 рік

Робоча програма «Статистика»
(назва навчальної дисципліни)
для студентів
за галуззю знань 07 Управління та адміністрування
спеціальністю 071 Облік і оподаткування
072 Фінанси, банківська справа та страхування

освітньо-професійна програма Облік і оподаткування
Фінанси, банківська справа та страхування

«16 серпня 2024 року, - 17 с.

Розробник: Лариса ГУРСЬКА, викладач-методист, викладач вищої кваліфікаційної категорії

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії фінансово-економічних та облікових дисциплін

Протокол від «16» серпня 2024 року № 1

Голова циклової комісії фінансово-економічних та облікових дисциплін

 Т. Талько

Схвалено методичною радою коледжу.
Протокол від «16» серпня 2024 року № 1

Голова Д. Костюк

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітньо-професійна програма, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма здобуття освіти
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 07 Управління та адміністрування	Вибіркова
Модулів – 3	Спеціальність: 071 Облік і оподаткування 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок Освітньо-професійна програма: Облік і оподаткування Фінанси, банківська справа та страхування	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 120		1-й
		Семестр:
		1-й
Тижневих годин для денної форми здобуття освіти: аудиторних – 4 самостійної роботи – 4	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Лекції:
		33 год.
		Практичні, семінарські:
		27 год.
		Лабораторні:
		год.
		Самостійна робота:
		60 год.
Вид контролю:		
		Диференційований залік

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: для денної форми здобуття освіти – 60/60

2. Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Статистика» є ознайомлення студентів з основними прийомами та методами оцінки масових соціально-економічних явищ і процесів, що відбуваються на мікро- та макрорівні в суспільстві взагалі та в Україні зокрема; набуття здобувачами освіти навичок застосування статистичного інструментарію для здійснення комплексного аналізу, логічної інтерпретації його результатів та стану досліджуваних об'єктів.

Перелік компетентностей студентів, що формуються в результаті засвоєння дисципліни:

Загальні компетентності (ЗК)

ОПП «Облік і оподаткування»

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.

ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування»

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні компетентності (СК)

ОПП «Облік і оподаткування»

СК 1. Здатність аналізувати економічні події та явища з огляду на сучасні теоретичні та методичні основи обліку і оподаткування.

СК 2. Здатність використовувати математичний інструментарій для розв'язання прикладних економічних та оптимізаційних завдань в сфері обліку і оподаткування

СК 5. Здатність оцінювати результати господарської діяльності підприємств на основі знань сучасних методик аналізу.

ОПП «Фінанси, банківська справа і страхування»

СК 6. Здатність складати й аналізувати фінансову звітність.

3. Передумови вивчення навчальної дисципліни

Дана навчальна дисципліна базується на раніше здобутих результатах навчання таких навчальних дисциплін, як «Політична економія», «Економіка підприємства» і т.д.

4. Очікувані результати навчання

Результати навчання (РН):

ОПП «Облік і оподаткування»

РН 1. Знати економічні категорії та закони для розуміння зв'язків, що існують між процесами та явищами в різних економічних системах.

РН 2. Розуміти місце предметної області в загальній базі знань та значення облікової, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліковоаналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері економічної відповідальності підприємств.

РН 3. Визначати сутність об'єктів обліку і оподаткування для розуміння їх ролі та впливу на результати господарської діяльності.

РН 5. Використовувати математичний інструментарій для розв'язання прикладних завдань у сфері обліку і оподаткування.

РН 11. Визначати та аналізувати основні фінансово-економічні показники діяльності підприємства для виявлення внутрішніх резервів раціонального використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів.

РН 13. Аналізувати особливості функціонування підприємств для здійснення обліку їх господарської діяльності.

РН 15. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності.

РН 19. Здійснювати пошук, збирання, оброблення й аналізування необхідної інформації для розробки або ж удосконалення стратегії професійного зростання у майбутньому.

ОПП «Фінанси, банківська справа і страхування»

РН 3. Знати економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, що існують між фінансовими процесами та економічними явищами.

РН 6. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань.

РН 7. Застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання й обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

РН 9. Вміти розв'язувати складні задачі у спеціалізованих сферах професійної діяльності.

РН 10. Застосовувати принципи, методи і процедури бухгалтерського обліку у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

РН 17. Уміння застосовувати статистичні методи до аналізу фінансового стану підприємств, банківських установ, страхових компаній та оцінювання ефективності їх у фінансово-економічній діяльності.

РН 18. Уміння складати фінансову, податкову, статистичну звітність та аналізувати фінансово-господарську діяльність суб'єктів господарювання.

5. Критерії оцінювання

Критерії оцінювання знань студентів наведено в додатку до робочої програми навчальної дисципліни.

6. Засоби оцінювання

Контрольні заходи включають поточний, модульний та підсумковий контроль знань студента.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських (практичних) занять та у процесі здійснення самостійної роботи у таких формах: експрес-опитування, тести, задачі, реферати, вирішення ситуаційних завдань, студентські презентації, робота в Інтернет тощо.

Модульний контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання студентів на визначених його етапах.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі.

7. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Теорія статистики

Тема 1. Предмет і методологічна база статистики

Предмет статистики. Статистика як суспільна наука. Статистичні сукупності в суспільних явищах та їх ознаки. Об'єктивні статистичні показники стану і розвитку суспільства та суспільного виробництва. Система статистичних показників.

Метод статистики: всебічний теоретичний аналіз суті і форм розвитку суспільних явищ; залучення до розгляду всієї сукупності фактів; вимірювання кількісної сторони явищ на основі якісної своєрідності всередині статистичних сукупностей; вивчення суспільних явищ у їх взаємозв'язку і розвитку. Специфічні прийоми статистичного вивчення суспільних явищ: масове спостереження, зведення, групування тощо.

Статистика і облік. Провідна роль статистики в єдиній системі народногосподарського обліку. Закон України „Про державну статистику”. Організація статистики в Україні. Статистика загальнодержавна і відомча. Права і обов'язки органів державної статистики. Головні завдання державної статистики. Місцеві органи державної статистики. Важливі статистичні роботи, які проводяться в країні на сучасному етапі.

Тема 2. Статистичне спостереження

Поняття про статистичне спостереження. Основні організаційні форми статистичного спостереження.

Звітність і спеціальні статистичні спостереження. Види статистичного спостереження за моментом реєстрації об'єктів, які спостерігаються (поточне, періодичне, одноразове) та за повнотою охоплення одиниць спостереження (суцільне, несучільне). Способи проведення статистичного спостереження. План статистичного спостереження, відмежування об'єкта спостереження, одиниці спостереження і одиниці обліку. Програма спостереження. Статистичні формуляри та їх види.

Організаційні питання статистичного спостереження. Організаційний план статистичного спостереження. Місце і час спостереження. Критичний момент спостереження, його вибір та значення. Строки проведення спостереження. Підготовчі роботи.

Статистична звітність. Види звітності. Звітність поточна і річна. Порядок затвердження звітності.

Спеціальні статистичні спостереження. Статистичні переписи, принципи їх проведення. Помилки статистичного спостереження і заходи боротьби з ними. Способи контролю достовірності статистичних даних. Завдання удосконалення статистичних спостережень.

Поняття про зведення статистичних даних. Завдання зведення, його основний зміст (групування, одержання системи показників, табличне і графічне оформлення результатів). Організація зведення. Зведення в умовах АСДС.

Поняття про групування. Суть методу групування та його значення у статистичному дослідженні.

Етапи проведення статистичного групування. Вибір суттєвої групувальної ознаки. Визначення кількості груп та меж. Побудова рядів розподілу. Характеристика груп за системою статистичних показників.

Види статистичних групувань. Групування типологічні і аналітичні. Групування результативні і факторні. Групування прості і комбінаційні.

Групування та класифікація. Використання статистичних групувань в економічному аналізі виробництва в системі АПК. Статистичні таблиці та їх значення. Складові частини таблиць. Статистичний підмет і статистичний присудок. Види статистичних таблиць.

Модуль 2. Види і форми величин у статистиці

Тема 4. Абсолютні та відносні показники

Поняття про абсолютні та відносні показники, їх взаємозв'язок. Види абсолютних статистичних показників, їх значення. Абсолютні показники індивідуальні і сумарні. Одиниці виміру абсолютних величин.

Види відносних величин та форми їх вираження. Відносні величини планового завдання, виконання плану, динаміки, структури, інтенсивності, порівняння. Відносні величини прості, складові і складні.

Комплексне використання у статистиці абсолютних та відносних величин. Умови застосування відносних величин. Обґрунтування вибору бази для порівняння.

Забезпечення порівняності порівнюваних абсолютних величин (за кругом об'єктів, по території, за методологією визначення тощо).

Тема 5. Середні величини і показники варіації

Поняття про середню величину, її суть. Взаємозв'язок методу середніх з методом групувань. Загальні і групові середні.

Види і форми середніх величин, методи їх розрахунку. Середня арифметична. Середня гармонічна. Структурні середні – мода і медіана. Середня хронологічна.

Варіація ознак та способи її вивчення. Показники варіації: розмах варіації, середнє лінійне відхилення, середній квадрат відхилення, середнє квадратичне відхилення. Коефіцієнт варіації і його значення. Математичні властивості середніх величин і показників варіації, їх використання для спрощення розрахунків.

Тема 6. Ряди динаміки

Ряди динаміки як характеристика змін явищ у часі. Види рядів динаміки. Основні правила побудови рядів динаміки. Порівняність рядів динаміки. Прийоми одержання порівняних рівнів. Показники рядів динаміки. Рівні ряду динаміки. Середній рівень і прийоми його обчислення. Моментний динамічний ряд. Використання середньої хронологічної для обчислення середнього рівня моментного динамічного ряду.

Абсолютний приріст рівня. Темпи зростання і приросту. Значення одного відсотка приросту. Обчислення середнього темпу зростання і приросту за формулою середньої геометричної.

Прийоми аналізу рядів динаміки. Прийоми виявлення тенденцій розвитку. Вирівнювання рядів динаміки способом укрупнення періодів, ковзної середньої і методом найменших квадратів. Визначення сезонних коливань.

Факторний аналіз взаємопов'язаних рядів динаміки. Зіставлення паралельних динамічних рядів. Приведення рядів динаміки до спільної основи. Використання методу статистичного групування в аналізі рядів динаміки.

Тема 7. Індекси

Загальні поняття про індекси. Значення індексів і завдання, що розв'язуються за допомогою індексів.

Види індексів і способи їх побудови. Індивідуальні і загальні індекси. Основні елементи індексів. Індексована величина. Обґрунтування вибору ваги (коефіцієнт співмірників) і індексу. Форми індексів. Агрегатний індекс як основна форма загального індексу. Середній арифметичний і середній гармонічний індекси. Система індексів для характеристики динаміки складних явищ. Індекси з постійною і змінною базою порівняння (базисні і ланцюгові).

Взаємозв'язок індексів, індекси постійного (фіксованого) і змінного складу. Індексний метод аналізу. Побудова і порядок розрахунку основних економічних індексів: фізичного обсягу, цін, товарообороту, продуктивності праці, собівартості продукції та ін. Застосування індексів цін для індексації зарплати, пенсій, стипендій.

Модуль 3. Соціально-економічна статистика

Тема 8. Статистика продукції

Завдання статистики продукції господарства. Поняття про валову продукцію господарства, її склад і методи визначення.

Поняття про товарну продукцію аграрних підприємств і галузей господарства. Визначення рівня товарності. Поняття про чисту продукцію господарства та методи її визначення.

Економіко-статистичний аналіз даних про продукцію господарства в умовах ринкових відносин. Аналіз складу і структури реалізованої продукції з урахуванням строків і форм реалізації.

Тема 9. Статистика чисельності та продуктивності персоналу

Статистика трудових ресурсів. Показники чисельності і складу робочої сили в підприємствах. Обчислення показників середньоспискової чисельності працівників. Показники руху робочої сили. Показники використання робочої сили і робочого часу.

Показники працездатності, показники використання трудових ресурсів: коефіцієнт зайнятості трудових ресурсів, коефіцієнт працездатного населення, коефіцієнт зайнятості всього населення. Природний і механічний рух трудових ресурсів. Система показників продуктивності праці в підприємствах, методи їх визначення. Економіко-статистичний аналіз продуктивності праці. Джерела статистичних даних про працю.

Тема 10. Статистика ефективності виробництва

Поняття ефективності та її види. Показники ефективності сільськогосподарського виробництва. Показники ефективності використання основних засобів: фондівіддача, фондоємність. Показники виробництва аграрних підприємств на одиницю земельної площі (урожайність сільськогосподарських культур, виробництво молока на 1 га сільськогосподарських угідь та інші). Статистика основних фондів. Поняття собівартості продукції та її види. Класифікація витрат на виробництво продукції, калькуляція собівартості. Показники прибутку (збитку) підприємств. Визначення показників рентабельності в господарстві. Джерела статистичних даних про собівартість продукції і рентабельність виробництва. Економіко-статистичний аналіз даних собівартості і рентабельності.

8. Структура навчальної дисципліни

Назви модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
л		с	п	с.р.	
Модуль 1. Теорія статистики					
Тема 1. Предмет і методологічна база статистики	15	4	2		9
Тема 2. Статистичне спостереження	10	2	2		6
Тема 3. Зведення і групування статистичних даних	18	4		2	12
Модульна контрольна робота 1	2			2	
Разом за модулем 1	45	10	4	4	27
Модуль 2. Види і форми величин у статистиці					
Тема 4. Абсолютні та відносні величини	10	2		2	6
Тема 5. Середні величини та показники варіації	12	4		2	6
Тема 6. Ряди динаміки	10	4		2	4
Тема 7. Індекси	11	4		2	5
Модульна контрольна робота 2	2			2	
Разом за модулем 2	45	14		10	21
Модуль 3. Соціально-економічна статистика					
Тема 8. Статистика продукції	8	2		2	4
Тема 9. Статистика чисельності та продуктивності персоналу	10	4		2	4
Тема 10. Статистика ефективності виробництва	10	3		3	4
Модульна контрольна робота 3	2			2	
Разом за модулем 3	30	9		9	12
Усього годин	120	33	4	23	60

9. Темі семінарських занять

№ з/п	Назва теми і зміст семінарського заняття	Кількість годин
1.	Тема 1. Предмет і методологічна база статистики. Програмно-методологічні питання статистичного спостереження. Предмет статистики. Етапи статистичного дослідження. Статистика і облік. Організація статистики в Україні. Статистика загальнодержавна і відомча. Місцеві органи державної статистики. Завдання державної статистики в умовах ринкової економіки. Поняття про статистичне спостереження. Види і способи статистичного спостереження.	2
2.	Тема 2. Статистичне спостереження Поняття про статистичне спостереження. Звітність і спеціальні статистичні спостереження. Види статистичного спостереження Способи проведення статистичного спостереження. Організаційні питання статистичного спостереження. Місце і час спостереження. Критичний момент спостереження, його вибір та значення. Статистична звітність. Види звітності. Звітність поточна і річна.	2
	Разом	4

10. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми і зміст практичного заняття	Кількість годин
1.	Тема 3. Зведення і групування статистичних даних. 1. Проведення простого групування одиниць статистичної сукупності за однією групувальною ознакою. 2. Побудова статистичної таблиці.	2
2.	Модульна контрольна робота 1	2
3.	Тема 4. Абсолютні та відносні величини 1. Розрахунок відносних показників	2
4.	Тема 5. Середні величини та показники варіації 1. Розрахунок середньої арифметичної, гармонічної, моди і медіани. 2. Розрахунок показників варіації.	2
5.	Тема 6. Ряди динаміки 1. Визначення показників аналізу рядів динаміки. 2. Визначення коефіцієнта сезонності.	2
6.	Тема 7. Індeksi 1. Розрахунок агрегатних та середніх індексів. 2. Визначення зміни індексованої величини.	2
7.	Модульна контрольна робота 2	2
8.	Тема 8. Статистика продукції 1. Розрахунок обсягу валової, товарної, чистої продукції. 2. Обґрунтування впливу якості на розмір її залікової маси.	2
9.	Тема 9. Статистика чисельності та продуктивності персоналу 1. Розрахунок показників чисельності та руху робочої сили. 2. Індексний аналіз зміни продуктивності праці. 3. Статистичний аналіз показників використання робочої сили.	2
10.	Тема 10. Статистика ефективності виробництва 1. Розрахунок показників стану, руху та використання основних фондів. 2. Індексний аналіз показників собівартості продукції. 3. Факторний аналіз прибутку від реалізації продукції. 4. Аналіз рівня рентабельності продукції та виробництва.	3
11.	Модульна контрольна робота 3	2
	Разом	23

11. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми і зміст лабораторного заняття	Кількість годин
1	Не передбачено навчальним планом	

12. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми і зміст самостійної роботи	Кількість годин
1.	Тема 1. Предмет і методологічна база статистики 1. Організація статистики в Україні. 2. Завдання та обов'язки Державного комітету статистики.	9
2.	Тема 2. Статистичне спостереження 1. Спеціальні статистичні спостереження. 2. Статистичні переписи, принципи їх проведення. 3. Помилки статистичного спостереження і заходи боротьби з ними.	6
3.	Тема 3. Зведення і групування статистичних даних	12

	1. Статистичні таблиці та їх значення. Складові частини таблиць. 2. Статистичний підмет і статистичний присудок. 3. Види статистичних таблиць.	
4.	Тема 4. Абсолютні та відносні величини. 1. Використання у статистиці абсолютних і відносних величин. 2. Обґрунтування вибору бази порівняння.	6
5.	Тема 5. Середні величини та показники варіації 1. Математичні властивості середніх величин і показників варіації. 2. Використання середніх величин для спрощення розрахунків.	6
6.	Тема 6. Ряди динаміки 1. Приведення рядів динаміки до спільної основи. 2. Використання методу статистичного групування в аналізі рядів динаміки.	4
7.	Тема 7. Індeksi 1. Визначення основних економічних індексів. 2. Порядок розрахунку основних економічних індексів.	5
8.	Тема 8. Статистика продукції. 1. Економіко-статистичний аналіз даних про продукцію господарства. 2. Аналіз складу і структури реалізованої продукції.	4
9.	Тема 9. Статистика чисельності та продуктивності персоналу. 1. Система показників продуктивності праці на підприємствах, методи їх визначення. 2. Джерела статистичних даних про працю.	4
10.	Тема 10. Статистика ефективності виробництва. 1. Статистика основних фондів. 2. Показники ефективності використання основних засобів.	4
	Разом	60

13. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом.

14. Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

При викладанні дисципліни «Статистика» презентації в PowerPoint, мультимедійний проектор та екран. Навчально-методичне забезпечення з навчальної дисципліни, розміщене у навчально-інформаційному середовищі Moodle.

15. Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Модуль 1				Модуль 2					Модуль 3				Всього
30				40					30				
T1	T2	T3	МКР	T4	T5	T6	T7	МКР	T8	T9	T10	МКР	
СЗ	СЗ	ПЗ	1	ПЗ	ПЗ	ПЗ	ПЗ	2	ПЗ	ПЗ	ПЗ	3	
1	2	1		2	3	4	5		6	7	8		
7	7	7	9	7	7	7	7	12	7	7	7	9	100

Національна шкала оцінювання та рейтинг здобувача освіти

Оцінка національна	Рейтинг здобувача освіти, бали
Відмінно	90-100
Добре	74-89
Задовільно	60-73
Незадовільно	0-59

16. Рекомендовані джерела інформації

ОСНОВНА

Законодавчі та нормативні документи

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР
URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV зі змінами та доповненнями,
URL:<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
3. Податковий кодекс України від 2.12.2010 р. № 2756-VI зі змінами та доповненнями,
URL:<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
4. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003р. № 436-IV зі змінами та доповненнями. URL:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
5. Земельний Кодекс України// Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, (зі змінами і доповненнями) №2367-УІ (2367-17) від 29.06.2010 р.,
URL:<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>
6. Про державну статистику: Закон України від 17.09 1992 р. № 2614-XII зі змінами та доповненнями, URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2614-12>
7. Про Всеукраїнський перепис населення: Закон України від 19.10.2000 р. № 2058-III зі змінами та доповненнями, URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2058-14>
8. Про інформацію: Закон України від 2.10.1992 р. № N 2657-XII зі змінами та доповненнями, URL:<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/main/>
9. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо організації статистичних спостережень: Закон України від 5.03.2009 р. N 1070-VI зі змінами та доповненнями, URL:<http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1070-17>
10. Про створення Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України Постанова Кабінету Міністрів України від 22.01.1996 р. № 118, URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1659-2000>

Підручники (навчальні посібники)

11. Горкавий В.К. Статистика: підручник/ В.К. Горкавий. – [2-ге вид.] – К., 2020. – 512 с.
12. Дорогань-Писаренко Л. О., Єгорова О. В., Рудич А. І. Статистика: навч. посібник. Полтава: РВВ ПДАУ. 2021. – 300 с.
13. Карпенко Л. М. Статистика: навч. посіб. / Л. М. Карпенко. – Одеса: ОРІДУ 2019. – 184 с.
14. Козирєва О. В. Статистика : навчальний посібник / О. В. Козирєва, В. О. Федорова. – Х. : Видавництво Іванченка І.С., 2021. – 187 с.
15. Самотоєнкова О. В., Ольвінська Ю. О. Економічна статистика: Навчальний посібник. Видання друге, перероб. та доп. – Одеса : ФОП Гуляєва В. М., 2020. – 276 с.
16. Статистика [Електронний ресурс] : навчальний посібник / О. В. Раєвнева, І. В. Аксьонова, О. І. Бровко ; за заг. ред. д-ра екон. наук, професора О. В. Раєвневої. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. – 389 с.
17. Статистика: основи теорії та практикум: Навчальний посібник / Григорків В.С., Вінничук О.Ю., Григорків М.В., Маханець Л.Л. – Чернівці : Чернівець. нац. ун-т, 2022. – 304 с.
18. Статистика : підручник / В. О. Костюк, І. В. Мількін, О. І. Славута ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2023. – 204 с.
19. Статистика : підручник / С. І. Пирожков, В. В. Рязанцева, Р. М. Моторин та ін. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. – 328 с.
20. Статистика: практикум: навч. посіб. / [Матковський С.О., Гальків Л.І., Гринькевич О.С., Сорочак О.З., Васьків С.Ф.,] - Львів: Новий Світ – 2000, 2021– 140 с.

21. Щурик М.В., Ключенко А.В. Статистика: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. усіх рівнів акредит. – 3-тє вид., оновлене і доповнене/ М.В. Щурик, А.В. Ключенко. – Івано-Франківськ: НАІР, 2016. – 274 с.

ДОПОМІЖНА

22. Бізнес-статистика : навч. посіб. / С. М. Гайденко, В.О. Костюк-; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2023. – 190 с.

23. Економічна статистика: Навчальний посібник. Видання друге, перероб. та доп. – Одеса : ФОП Гуляєва В. М., 2020. – 276 с.

24. Статистика : підручник / С. І. Пирожков, В. В. Рязанцева, Р. М. Моторин та ін. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. – 328 с.

25. Теорія статистики [текст] підручник / А.Т. Мармоза / 2-ге вид., перероб. та доп. –К.: Центр посібник/ М.К. Шапочка, О.М. Маценко. – Суми: Університетська книга, 2014. – 312 с.

26. Фінансова статистика: навчальний посібник. Бурдонос Л.І, Виноградня В.М., Переяслав-Хмельницький. ФОП Домбровська Я.М., 2019. – 139 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

17. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України: URL: www.kmu.gov.ua

18. Офіційний сайт Національного банку України: URL: www.bank.gov.ua

19. Офіційний сайт Міністерство економіки: URL: www.me.gov.ua

20. Офіційний сайт Державної служби статистики України: URL: www.ukrstat.gov.ua

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СТАТИСТИКА»

Для денної форми здобуття освіти

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою (поточний, модульний та підсумковий контроль (диференційований залік).

Робочою програмою навчальної дисципліни передбачено вивчення 3-х модулів обсягом (кредитів ЄКТС):

- 1 модуль – 1,5 (45 год.);
- 2 модуль – 1,5 (45 год.);
- 3 модуль – 1,0 (30 год.).

Робочою програмою навчальної дисципліни передбачено застосування 3-х форм контролю знань студентів: поточного, модульного, підсумкового.

1. Поточний контроль.

За кожним елементом модулю, передбаченого робочою програмою навчальної дисципліни, обов'язкова певна форма поточного оцінювання знань. Такими формами можуть бути:

- усне опитування;
- письмова контрольна робота (відповіді на питання лекційного курсу, розв'язання задач, виконання певних розрахунків тощо);
- тестування знань студентів з певної теми або з певних окремих питань лекційного курсу;
- виступ на семінарських заняттях (з рефератом, в дискусії);
- перевірка розв'язання завдань (задачі, окремі розрахунки) тощо.

Критеріями оцінки є:

при усних відповідях:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та допоміжної літератури;
- аналітичні міркування, вміння роботи порівняння, висновки.

при виконанні письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи.

На практичному/семінарському занятті оцінюються:

- усні відповіді студентів;
- участь в обговоренні дискусійних питань;
- участь у ділових, рольових іграх та їх обговоренні;
- аналіз ситуаційних завдань та вміння доведення власної думки;
- підібрана інформація щодо прикладів з економічної практики;
- правильність розрахунків при визначенні певних показників, вирішенні ситуаційних завдань, задач;
- реферативні виступи, усні повідомлення тощо.

Оцінювання самостійної роботи студента.

Контроль самостійної роботи студентів здійснюється як під час аудиторних занять (на семінарах, практичних заняттях), так і у позааудиторний час.

Контроль самостійної роботи передбачає:

- визначення ступеня засвоєння матеріалу;
- визначення якості виконання завдань;

- своєчасне виконання і здача поточних завдань;
- оцінку знань, здобутих у результаті самостійної навчальної роботи.

2. Модульний контроль.

Кожен модуль завершується виконанням студентом модульної контрольної роботи. Модульний контроль є підсумком певного етапу вивчення навчальної дисципліни. Його мета – виявлення проміжних результатів засвоєння студентами змісту навчальної дисципліни. На модульну контрольну роботу передбачено 30% від суми балів, виділених на модуль. Модульна контрольна робота проводиться у тестовій письмовій формі. Критерії оцінювання знань за модульну контрольну роботу наводиться у пояснювальній записці до неї. Оцінка за модуль визначається як сума набраних балів за поточну роботу та за модульну контрольну роботу.

3. Підсумковий контроль.

Формою підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Статистика» є диференційований залік, який виставляється виключно за результатами поточного та модульного контролю (сума набраних балів за всі модулі). Залік виставляється під час останнього практичного заняття.

Залежно від балів, отриманих за кожний вид навчальної роботи, студент одержує суму балів, яка переводиться в національну оцінку за відповідною шкалою згідно з табл.1:

Таблиця 1. Переведення рейтингу студента за 100-бальною шкалою в оцінку за національною шкалою

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна
90-100	Відмінно
74-89	Добре
60-73	Задовільно
0-59	Незадовільно

Оцінка **«Відмінно»** виставляється студенту, який систематично працював протягом семестру, показав різнобічні і глибокі знання програмного матеріалу, вмів успішно виконувати завдання, які передбачені програмою, засвоїв зміст основної та додаткової літератури, усвідомив взаємозв'язок окремих розділів навчальної дисципліни, їхнє значення для майбутньої професії, виявив творчі здібності у розумінні та використанні навчально-програмного матеріалу, проявив здатність до самостійного оновлення і поповнення знань.

Оцінка **«Добре»** виставляється студенту, який виявив повне знання навчально-програмного матеріалу, успішно виконує передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу, що рекомендована програмою, показав достатній рівень знань з навчальної дисципліни і здатний до їх самостійного оновлення та поповнення у ході подальшого навчання та професійної діяльності.

Оцінка **«Задовільно»** виставляється студенту, який виявив знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та наступної роботи за професією, справляється з виконанням завдань, передбачених програмою, допустив окремі похибки при виконанні екзаменаційних завдань, але володіє необхідними знаннями для подолання допущених похибок під керівництвом педагогічного працівника.

Оцінка **«Незадовільно»** виставляється студенту, який не виявив достатніх знань основного навчально-програмного матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може без допомоги викладача використати знання при подальшому навчанні, не спромігся оволодіти навичками самостійної роботи.